

Oppdragsnavn: Eigersund 100 metersbeltet

Oppdragsnummer: 631237-01

Utarbeidet av: Renata Aradi

Dato: 31.01.2021

Tilgjengelighet: Åpen

NOTAT Kartlegging 100 metersbeltet i Eigersund

1. INNLEDNING OG FORMÅL	2
2. METODIKK	2
3. AREALSTATISTIKK.....	3
3.1. Fordeling av strandsonen	3
3.2. Byggeaktiviteten	4
3.2.1. Antall bygninger	4
3.2.2. Vekst i bygningstall	6
3.3. Bygningstyper	7
3.4. Tilgjengelig strandsoneareal	9
4. TEMATISKE ANALYSER	12
4.1. Landskap	12
4.2. Friluftsliv	14
4.3. Større sammenhengende naturområder	15
4.4. Naturmangfold.....	16
5. VERDIKLASSIFISERING	17
6. FORSLAG TIL RETNINGSLINJER.....	19

1. INNLEDNING OG FORMÅL

Kystsonkartlegging er grunnlag for planarbeid i Eigersund kommune. Bakgrunnen for det originale oppdraget i 2006 var å avklare situasjonen for de aktuelle fagtemaer angitt i Fylkesdelplan for kystsonen i Rogaland (2002). Denne planen er fremdeles i bruk, men er ikke oppdatert i takt med nyere endringer (PBL 2008 og forvaltningsreformen 2010).

Bærekraftig arealforvaltning er en viktig prinsipp i Rogaland fylke. Natur- og miljøverdier har høy prioritering i planleggingen. Regional plan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2024 (UTE i Rogaland, RFK; vedtatt 2017) inneholder detaljert veileder for håndteringen av friluftsliv og natrforvaltning i saksbehandlingen. Resultat fra verdiklassifisering i denne planen skal legges til grunn i kommuneplanleggingen (Figur 1).

Figur 1: Bruk av verdiklassifisering fra UTE i Rogaland. Kilde: UTE i Rogaland (s.44, RFK, 2017)

Målet med prosjektet er å utarbeide analysegrunnlag og temakart som kan brukes som vurderingsgrunnlag videre i arealplanleggingen i kommunen. Resultatet skal brukes til å få avklart problemstillinger knyttet til strandsonen.

2. METODIKK

Metodikken er knyttet til målene som er definert og tar utgangspunkt i "UTE i Rogaland". Analysen inkluderer de følgende temaer:

- Arealstatsistikk
- Landskap
- Friluftsliv
- Større sammenhengende naturområder (tidligere INON)
- Naturmangfold

I tillegg er det utarbeidet et kapittel om forslag til retningslinjer. Dette kan brukes som innspill i planarbeidet.

Den arealstatistiske analysen baserer seg på følgende parametre for byggeaktiviteten i strandsonen:

- Antall bygninger
- Vekst av bygningstall
- Bygningstyper
- Tilgjengelig strandsoneareal

Analysen baserer seg på de åpne tilgjengelige statistiske data fra SSB. KOSTRA-rapportering om byggesaksbehandling (vedtak) inneholder stor feilmargin og varierende kvalitet i de forskjellige kommuner, derfor ble ikke dette inkludert i analysen.

For landskap, friluftsliv, større sammenhengende naturområder og naturmangfold er det utarbeidet temakart.

Grunnlaget til analysen er de offentlige kartgrunnlag som er tilgjengelig i GEONORGE.

Tabeller og kartlag ble behandlet med MS Excel og ESRI ArcGIS programmer.

Påliteligheten til resultatet er påvirket av datakildenes nøyaktighet. Manglende eller feil rapportering, feil i registreringer i Matrikkelen og unøyaktighet i kartgrunnlaget vil kunne påvirke resultatet.

3. AREALSTATISTIKK

Statlige retningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (SPR) ble fastsatt ved kgl.res. den 25. mars 2011, jfr. Plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 §6-2. Målet med retningslinjene for strandsonen er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen.

Strandsonen defineres som «Areal 100 meter vinkelrett inn over land fra kystlinjen, målt i horisontalplanet. Vannflater på land er ikke inkludert i strandsonearealet i statistikken over arealstatus i strandsonen» (SSB).

3.1. Fordeling av strandsonen

Etter statlige rettlingslinjer er strandsonen fordelt i 3 soner med hensyn til utbyggingspress (Figur 2):

1. Sone: Kystkommunene i Oslofjordregionen
2. Sone: Andre områder der presset på arealene er stort
3. Sone: Områder med mindre press på arealene

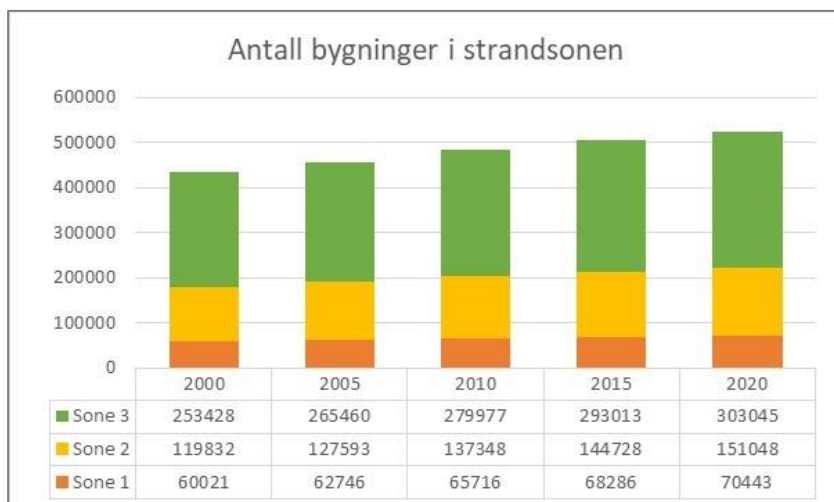
Figur 2: Kartet til viser strandsoner i kommuner differensiert etter soneinndeling. Strandsonen i Eigersund kommune ligger i sone 2, dvs. areal med stort utbyggingspress. (Kilde: Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, Georange)

Arealstatistiske analyser sammenlikner endringer i Eigersund kommune med tendenser på nasjonalt og regionalt nivå.

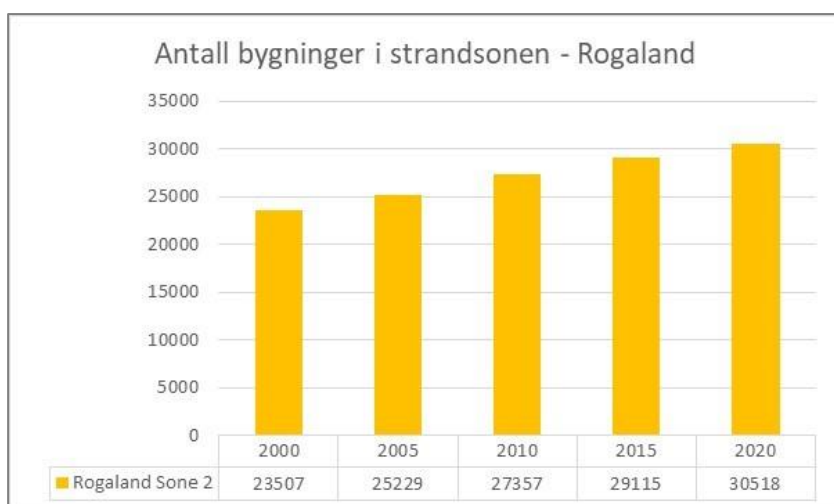
3.2. Byggeaktiviteten

3.2.1. Antall bygninger

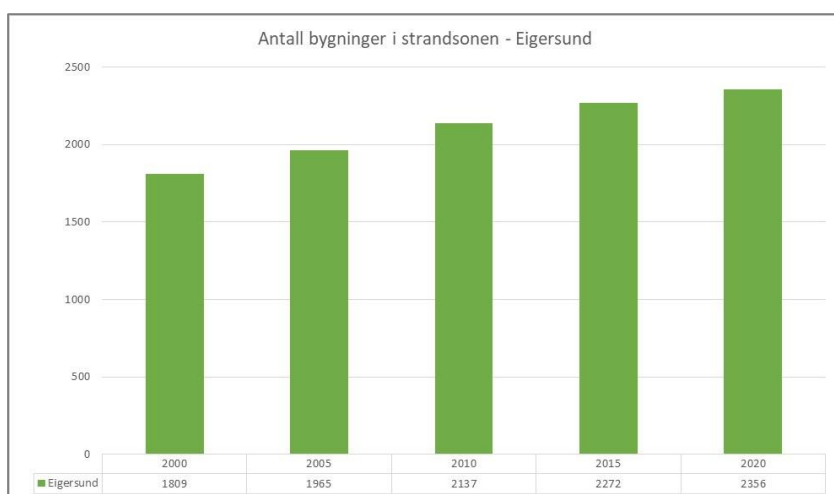
Antall bygninger i strandsonen ble regnet ut fra SSBs bygningsstatistikk i strandsonen, som er basert på matrikkelen og FKB. I år 2020 var antall bygninger i strandsonen om lag 525 000 (Figur 3), hvorav 13% i sone 1, 29% i sone 2 og 58% i sone 3.

Figur 3: Antall bygninger i strandsonen i Norge. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB.

Figur 4: Antall bygninger i strandsonen i Rogaland. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB.

Figur 5: Antall bygninger i strandsonen i Eigersund. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB.

3.2.2. Vekst i bygningstall

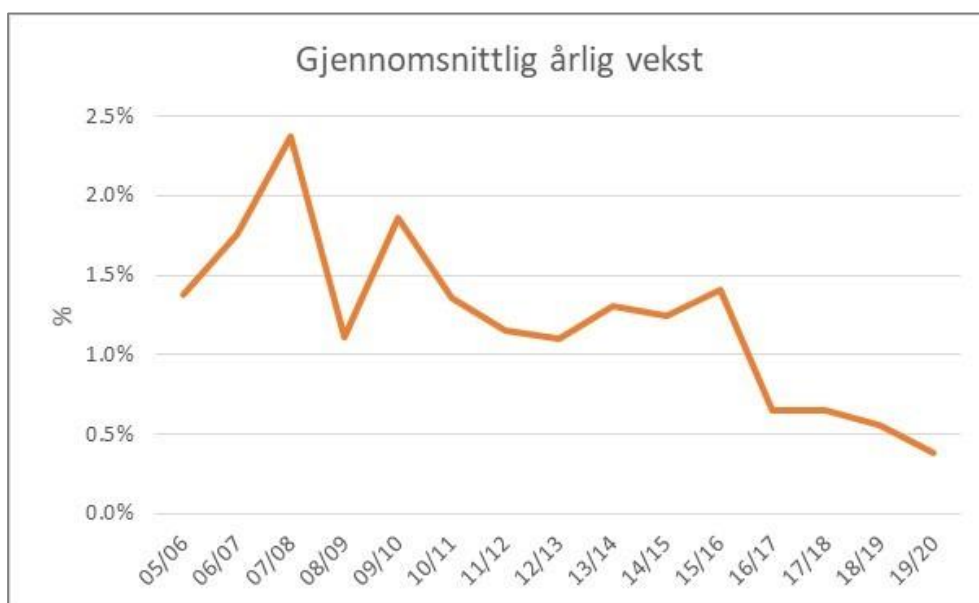
Økning i antall bygninger i strandsonen var 21% fra 2000 til 2020 i alt. Den største økningen mellom 2000-2020 skjedde i sone 2, der bygningstallet økte med 26%. I sone 1 var økningen 17% og i sone 3 20%.

Både i Rogaland (sone 2) og i Eigersund var økningen 30% i samme tidsperiode.

Absolutt og relativ vekst i bygningstall viser hvordan utbyggingsintensiteten endret seg over tid. Årlig relativ vekst er kalkulert som vekst av antall bygninger i %, der fjorår=100%. Absolutt og relativ årlig vekst er regnet ut for tidsperioden 2000/2020 for Eigersund kommune. Tendensen i tilvekst er nedadgående i kommunen både med hensyn til absolutte (Figur 6) og relative tall (Figur 7).

Figur 6: Kilde: Absolutt vekst av bygningstall. Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

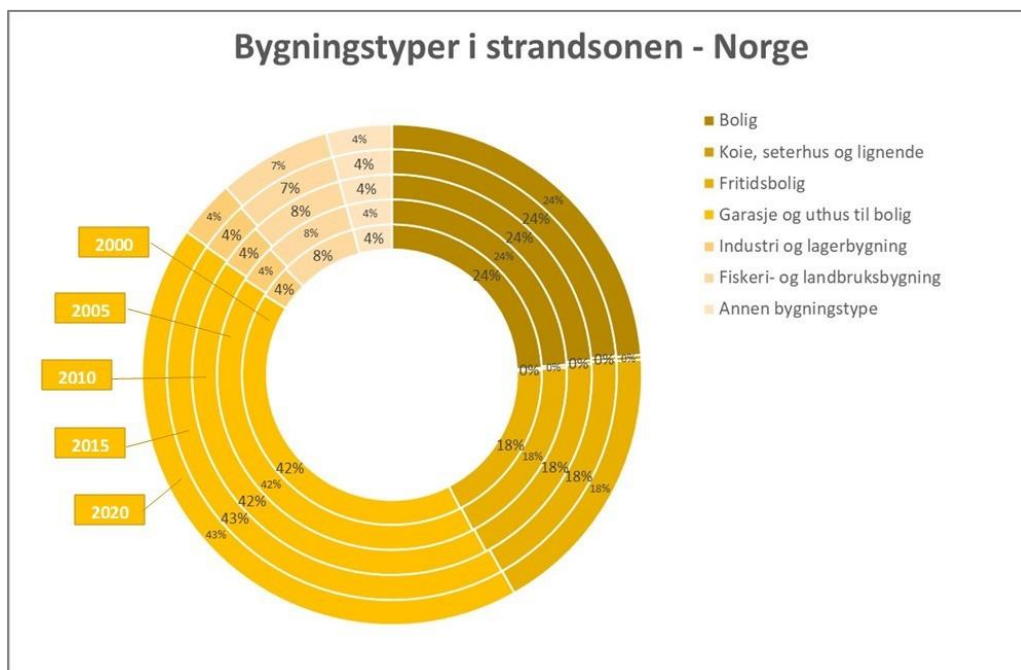

Figur 7: Relativ vekst av bygningstall. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

3.3. Bygningstyper

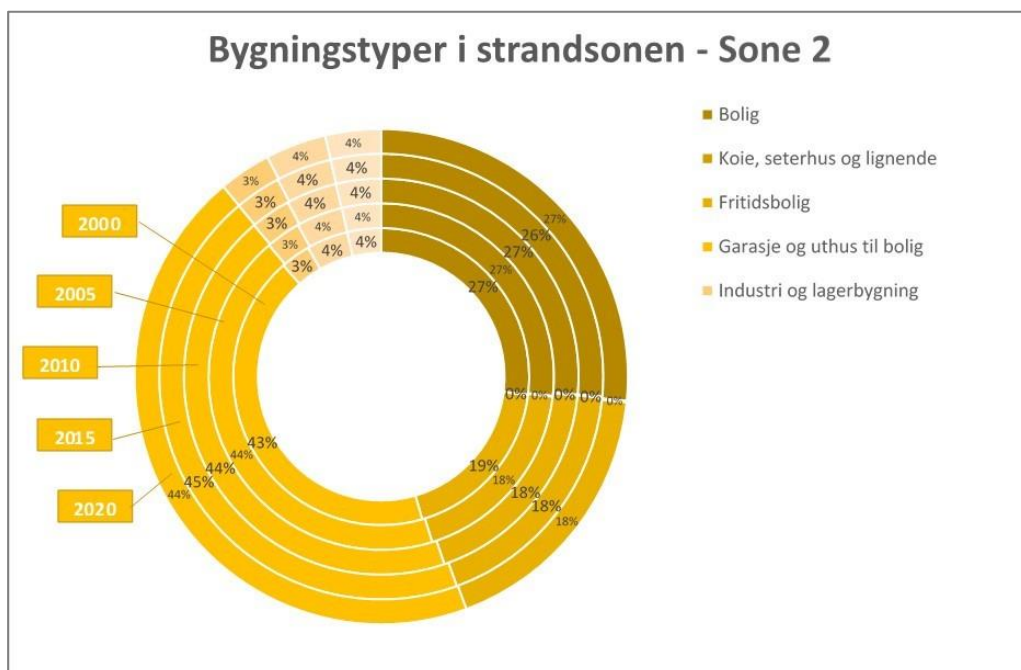
Bygningstyper i strandsonen tar utgangspunkt i SSBs syvdelte kategorier for bygninger i strandsonen.

Diagrammet under (Figur 8) viser fordeling av bygningstyper i strandsonen i hele landet i 2005, 2010, 2015 og 2020. Tallene viser at sammensetningen av bygninger i strandsonen har vært svært stabil. Andel av forskjellige bygningstyper viser ikke stor endring over tid.

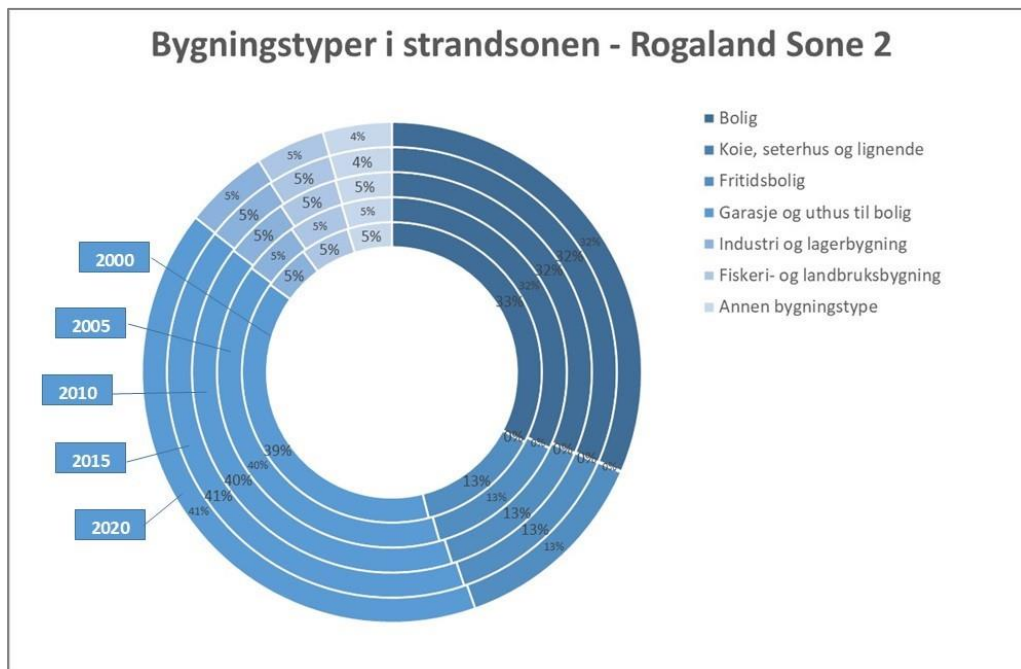

Figur 8: Bygningstyper i strandsonen i Norge. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

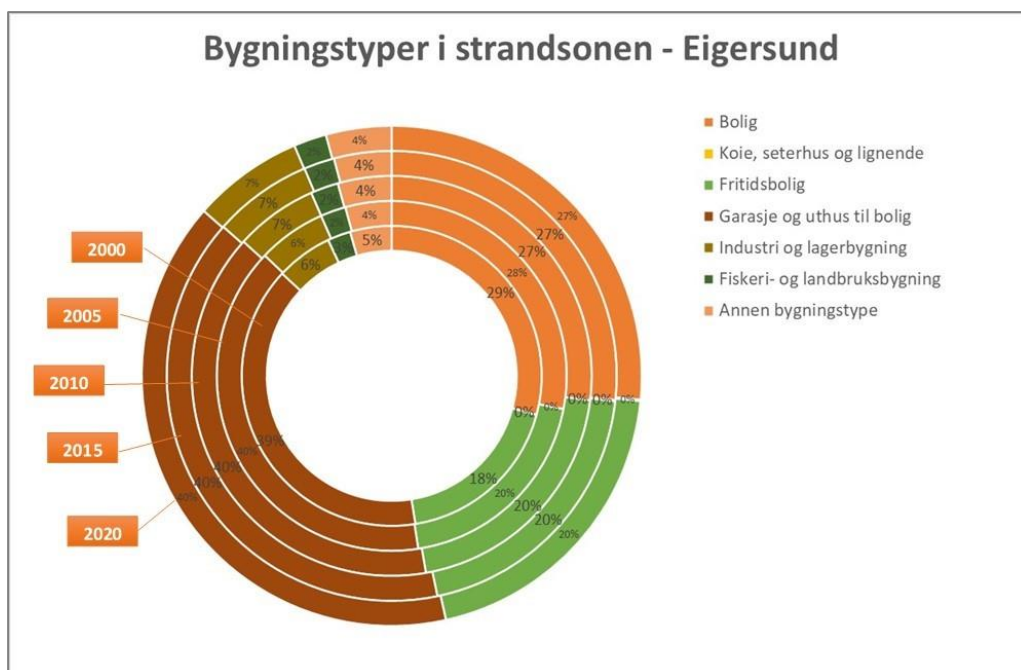
Sammensetningen av bygningstyper har vært stabil fra 2000 til 2020, på alle nivåer fra landsbasis til kommune (Figur 9 Figur 11). I Norge utgjør boliger 1/4, fritidsboliger nesten 1/5 og garasjer og uthus litt under en halvpart.

Figur 9: Bygningstyper i strandsonen i Sone 2. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

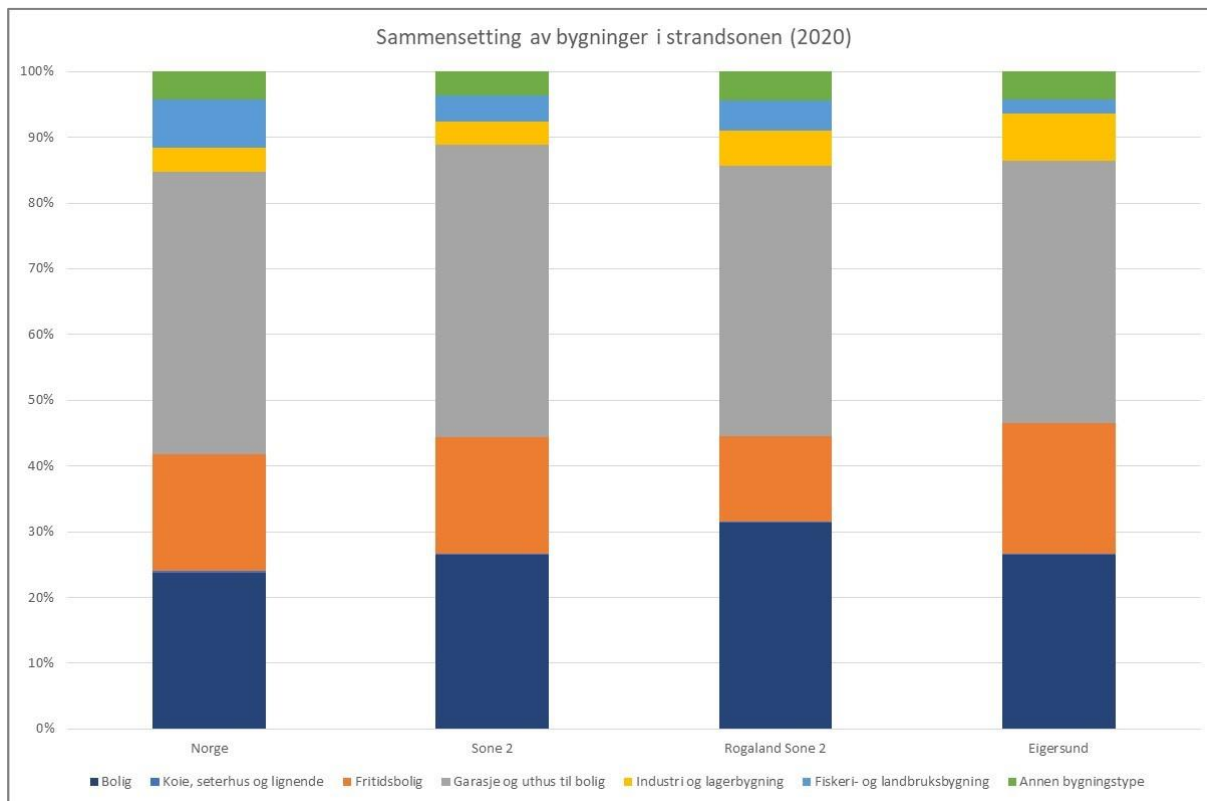

Figur 10: Bygningstyper i strandsonen i Rogaland, sone 2. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

Figur 11: Bygningstyper i strandsonen i Eigersund. Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

Sammensetningen av bygningstyper viser forskjell mellom de 3 sonene. I sone 2 er det høyere andel boliger i strandsonen enn landsgjennomsnitt (Figur 12).

Figur 12: Sammensetting av bygninger i strandsonen (2020). Kilde: Bygninger i strandsonen, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

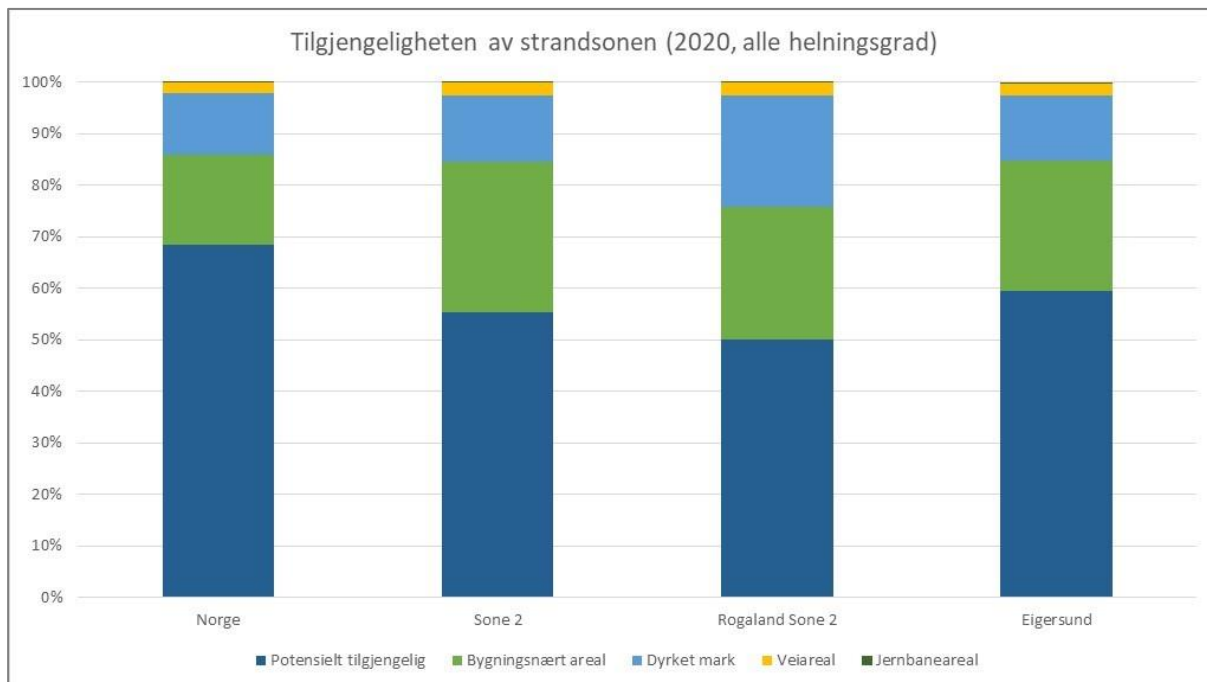
I Rogaland er andel boligbygg i sone 2 enda høyere, og ligger på ca. 32%. Samtidig representerer fritidsboliger en lavere prosent og industri og fiskeri/landbruksbygninger en høyere prosent.

I Eigersund kommune er andel boliger ca. på gjennomsnittet for sone 2. Fritidsboliger og industri/lager har en noe større prosentandel enn sonegjennomsnitt.

3.4. Tilgjengelig strandsonareal

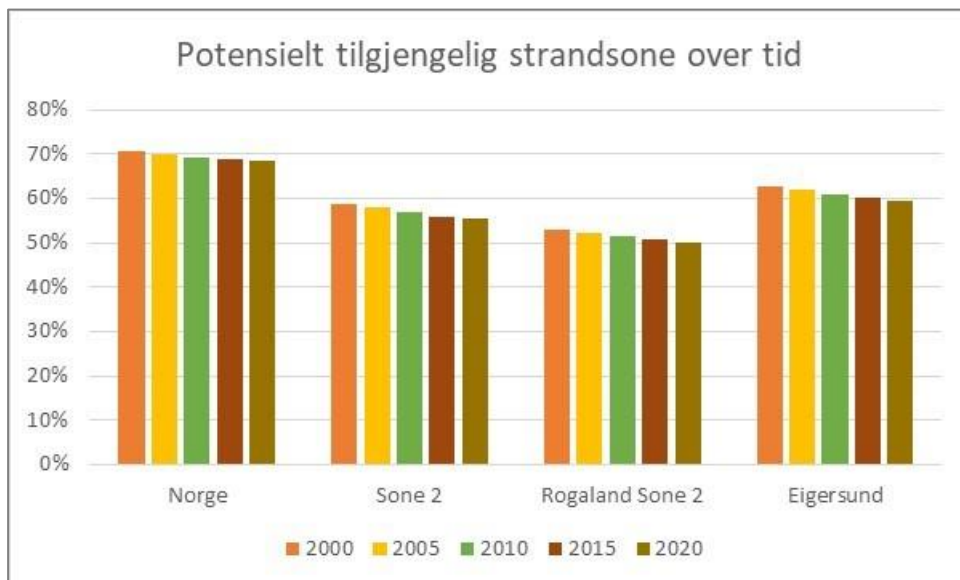
Arealstatistikken tar utgangspunkt i SSBs inndeling av strandsonareal i 5 arealbrukskategorier. I denne analysen er strandsonareal påvirket av bygninger, jernbane og vei, som regnes «nedbygd areal». I tillegg til disse regnes ikke dyrket mark med i potensielt tilgjengelig strandsonareal.

I Norge er det om lag 68% tilgjengelig areal, i sone 2 ca. 55%, i Rogaland sone 2 50% og i Eigersund kommune 60% (Figur 13).

Figur 13: Tilgjengeligheten av strandsonen (2020, alle helningsgrad). Kilde: Strandsoneareal på fastlandet (dekar), etter region, statistikkvariabel, år, helling og arealstatus, SSB

I hele landet var det 2% nedgang i potensielt tilgjengelig strandsoneareal fra 2000 til 2020 (Figur 14). Totalt i sone 2 var det 4% og i Rogaland 3%, samt i Eigersund kommune 3% i den samme tidsperioden.

Figur 14: Potensielt tilgjengelig strandsone over tid. Kilde: Strandsoneareal på fastlandet (dekar), etter region, statistikkvariabel, år, helling og arealstatus, SSB

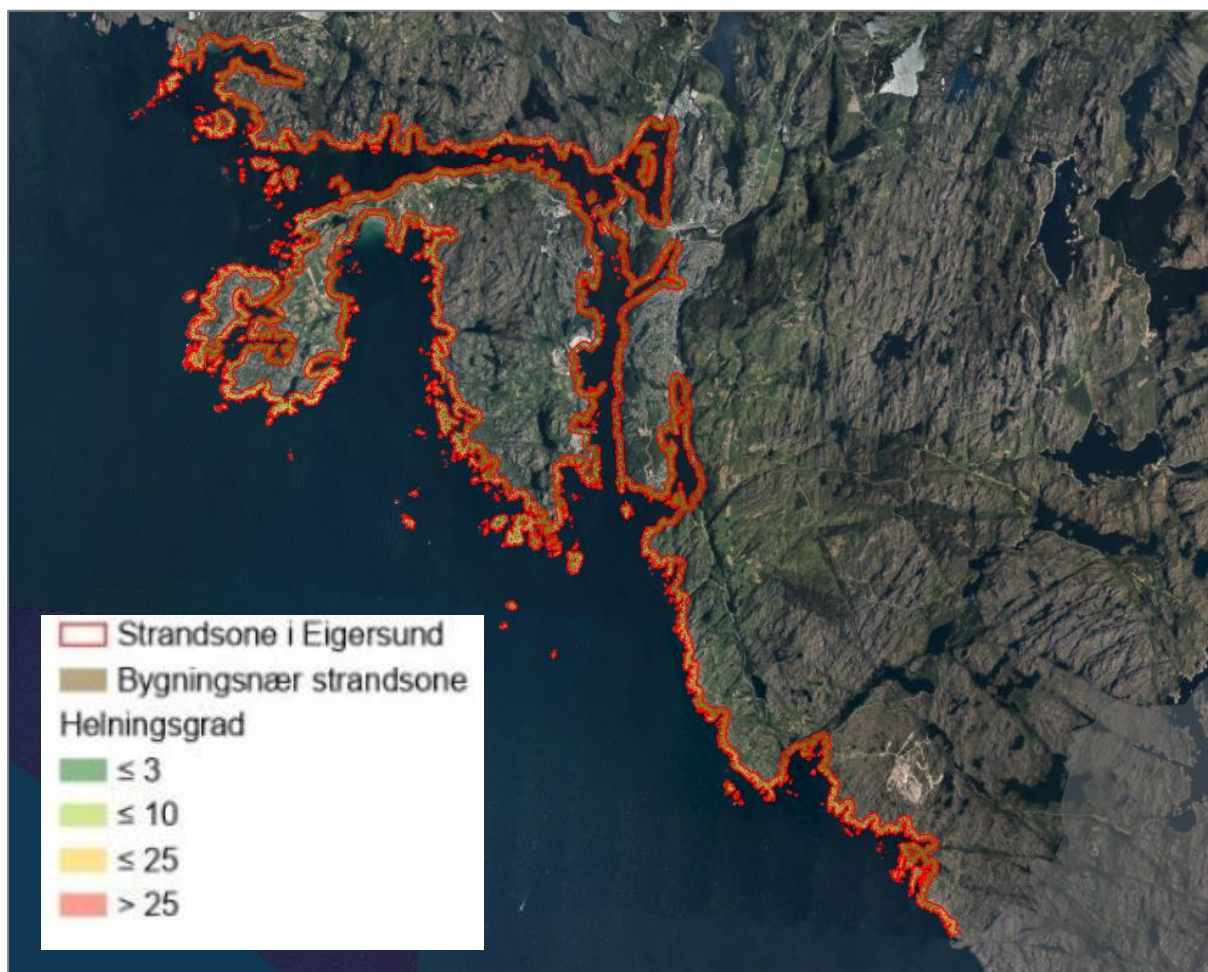
Strandsoneens tilgjengelighet er begrenset hovedsakelig av naturlige omgivelser (helning), arealbruk og utbygging.

Strandsoneareal er fordelt i 4 klasser etter helningsgrader: liten helning (>3), noe helning (3-10), stor helning (10-25) og veldig stor helning (>25). I Eigersund kommune har ca. 12% av strandsonearealet

svært stor helning, som dermed kan regnes som relativt utilgjengelig. Største delen, 45% av strandsonen har stor helning, 30% har noe helning, og 12% har liten helning (Figur 15, Figur 16).

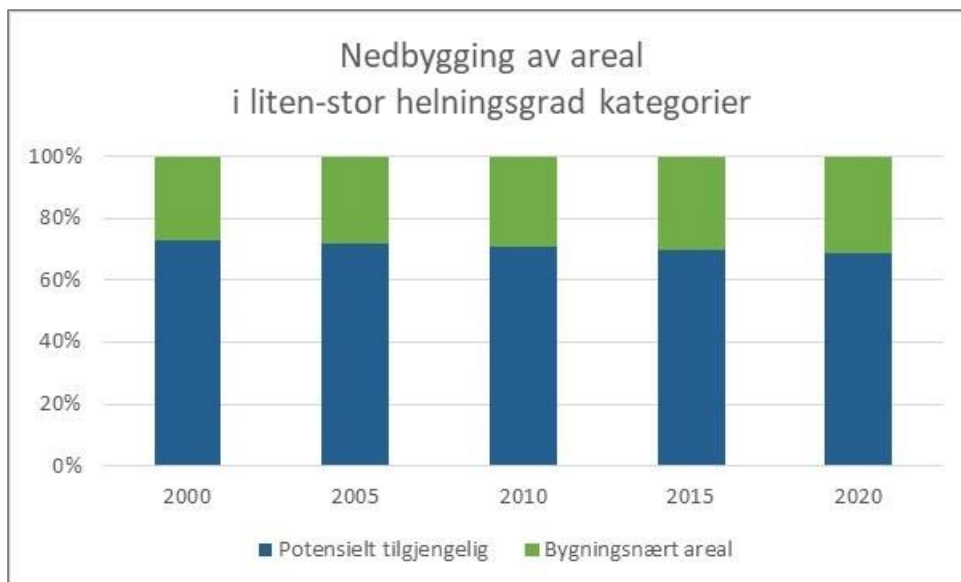

Figur 15: Strandsonen i Eigersund etter helningsgrad. Kilde: Strandsoneareal på fastlandet (dekar), etter region, statistikkvariabel, år, helling og arealstatus, SSB

Figur 16: Bratthet i strandsonen, kategorisert etter SSB helningsgrad. For detaljer se [online kart](#).

Med hensyn til helningsgrad er områder med liten til stor helning mer tilgjengelig, derfor er det interessant å se hvordan utbyggingstendensen var i disse sonene over tid. Arealstørrelsen av dyrket mark, veiareal og jernbaneareal var stabilt i tidsperioden 2000-2020. Endringer skjedde i bygningsnært areal og potensielt tilgjengelig areal (Figur 17).

Figur 17: Nedbygging av areal i liten-stor helningsgrad kategorier. Kilde: Strandsoneareal på fastlandet (dekar), etter region, statistikkvariabel, år, hellingsgrad og arealstatus, SSB

I disse kategoriene av helningsgrad var det ca. 6% nedgang i potensielt tilgjengelig strandsoneareal fra 2000 til 2020.

4. TEMATISKE ANALYSER

Kartgrunnlag for tematiske analyser er innhentet fra offentlig tilgjengelige kilder. Alle temakart er tilrettelagt slik at de kan navigeres i og utforskes ved å klikke på et objekt for å sjekke tilgjengelig bakgrunnsinformasjon. Kartgrunnlaget oppdateres dynamisk fra online kilder hvis det ikke er markert med dato. Verdisetting viser eksisterende situasjon i januar 2021.

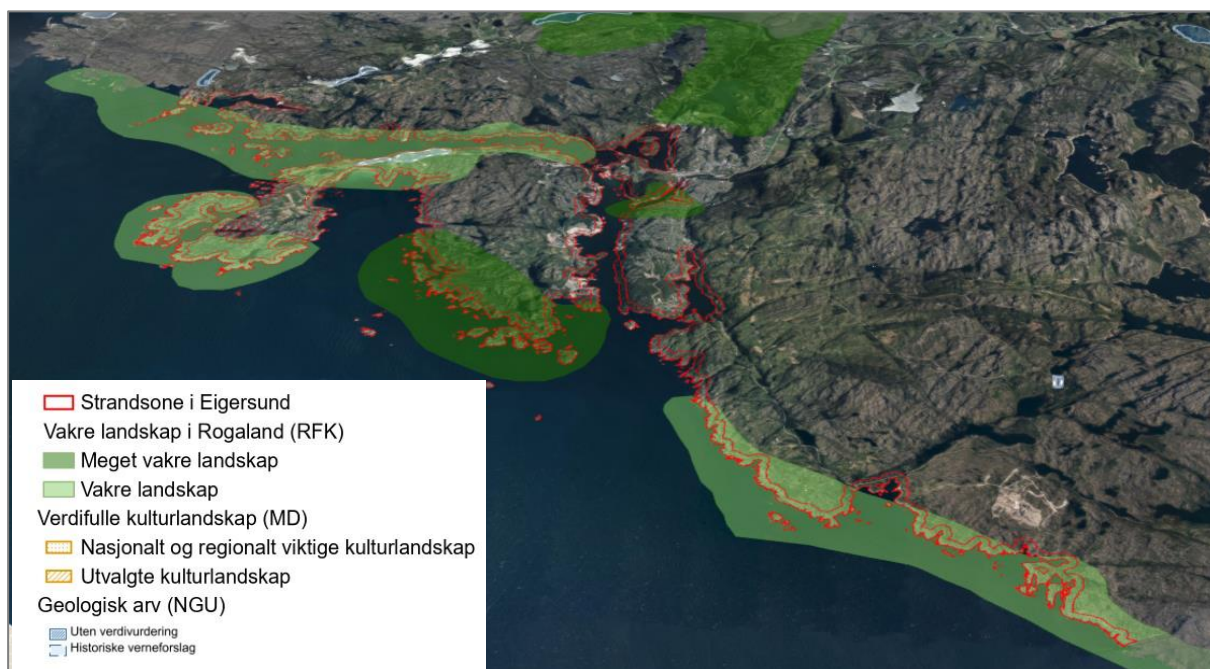
Temakartene er inndelt i temaene som angitt i fylkesdelplanen UTE i Rogaland: landskap, friluftsliv, større sammenhengede naturområder og naturmangfold. Verdisetting tar utgangspunkt i metodikken som er angitt i "UTE i Rogaland". Temakartene i presentasjonen viser de temaene som ble tatt videre i verdiklassifiseringen, nevnt over. Det er flere andre tema som kan være relevant i vurdering av det enkelte tiltak (f.eks. kulturminner og landbruk). I den [sammensatte kartløsningen](#) kan et større utvalg av temaer (inkludert planer og matrikkeldata) sees i sammenheng med strandsonen.

4.1. Landskap

For vurdering av landskapets estetiske verdier Vakre landskap i Rogaland (RFK, 1996) er det viktigste grunnlag (Figur 18). Områdene er delt opp i "vakre" og "meget vakre" kategorier tilsvarende regional og nasjonal betydning. Disse vurderingene er grunnlag for de aktuelle temaene.

Nasjonalt verneverdige kulturlandskap og utvalgte kulturlandskap i jordbruket (MD) er andre aktuelt tema i verdivurdering. Det finnes imidlertid ikke i dag registrerte nasjonalt og regionalt viktige kulturlandskapsområder i nærheten av strandsonen i Eigersund (temalag vises i modellen).

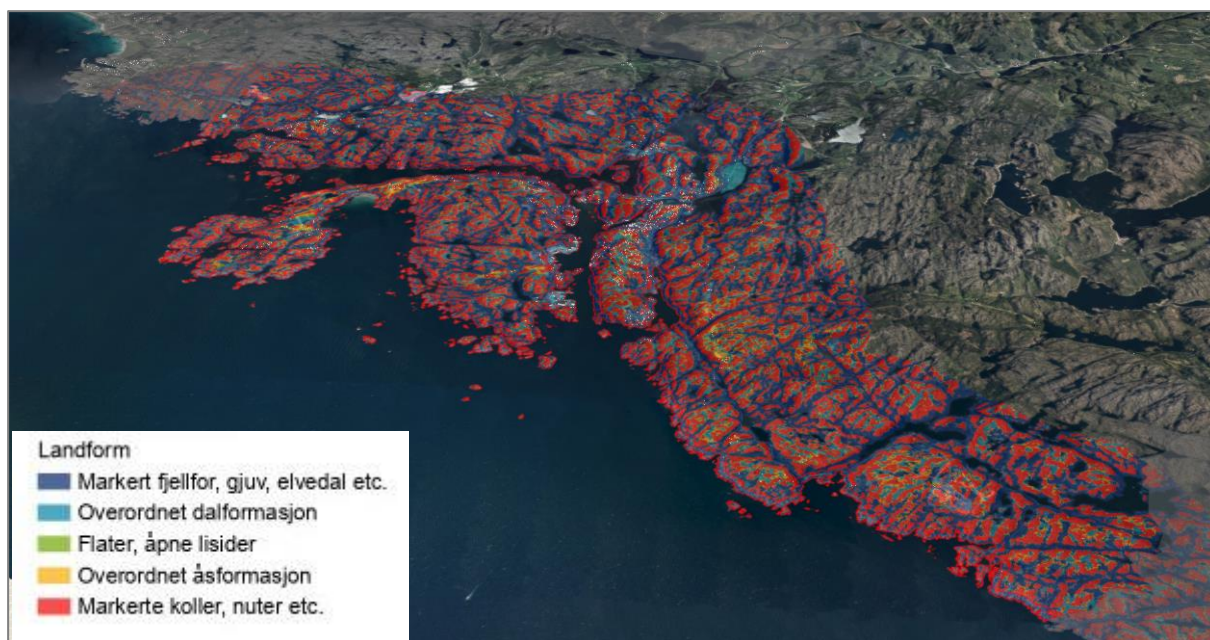
Kvartærgeologiske områder og forekomster var ble brukt i vurderingen av Vakre landskap i Rogaland. Geologisk arv bør tas i hensyn i landskapsvurderingen og er et aktuelt tema i Eigersund stransone (Eigerøy). Temaet imidlertid er ikke verdivurdert separat.

Figur 18: Landskap tema i strandsonen i Eigersund. For detaljer se [online kart](#).

3d modellen viser aktuelle temaer for landskap. Landskap prioritert av kommunen er ikke kartlagt. Disse bør tas i hensyn ved vurdering av enkle tiltak med "registrert verdi".

Landformklassifisering (Figur 19) kan utforskes i den sammensatte kartløsningen. Landformklassifisering gir et inntrykk av skala og variasjon av landskap. Jenness modell for ble brukt for visualisering med DTM1 grunnlag og skala på 200m/1km.

Figur 19: Landformklassifisering.

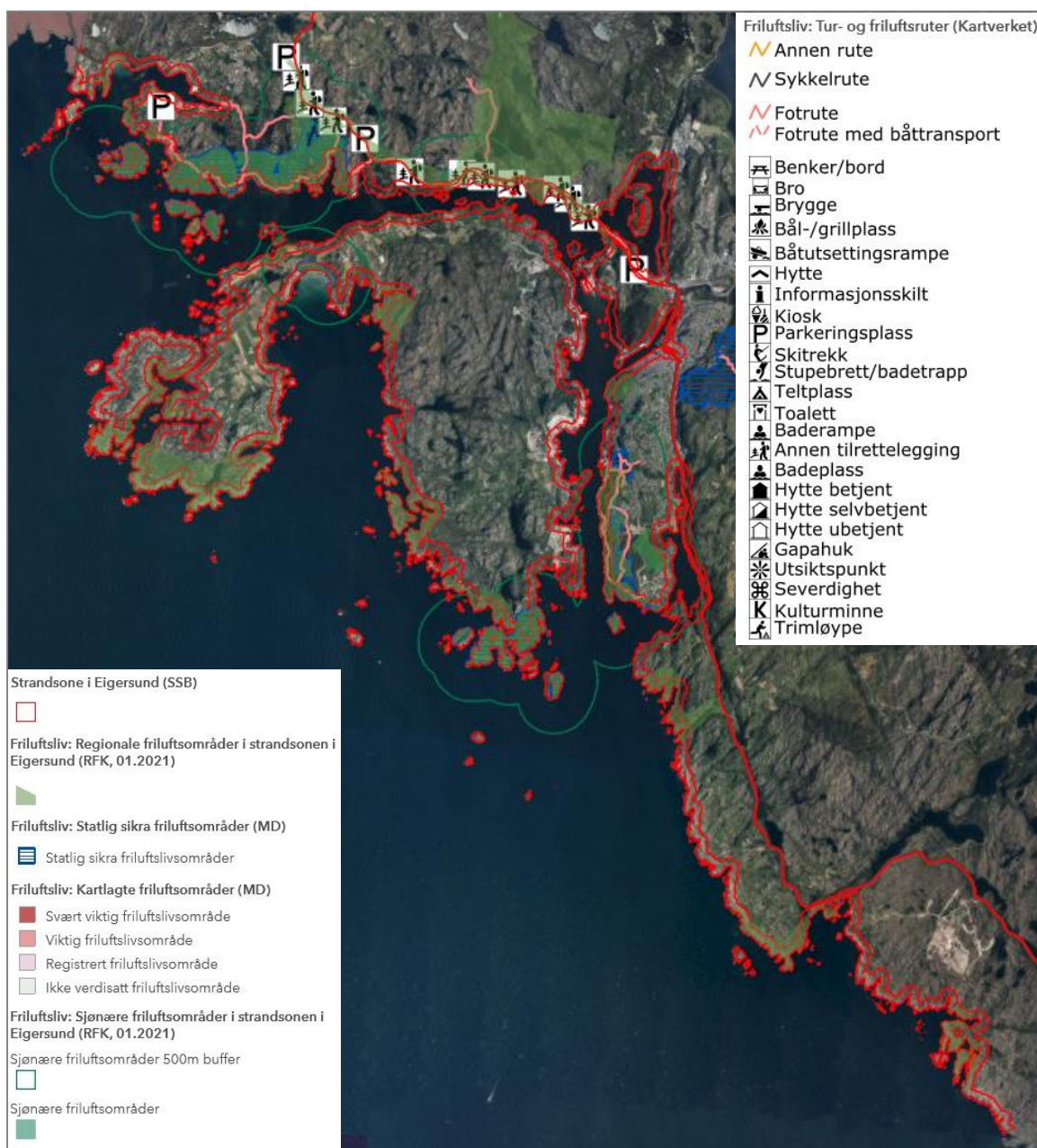
Områder med høy eksponering er mer sårbare. Som utgangspunkt har tiltak i et mer lukket landskap begrenset visuell påvirkning, men er ofte vanskelig å gjennomføre uten større inngrep.

Vegetasjon påvirker visuelle estetiske opplevelser i stor grad. Bruk av 3d-modellen gir mulighet til å vurdere tiltakets visuelle påvirkning på en enkel måte. (Vegetasjonsdata fra lasermåling er tilgjengelig og kan legges til 3d-modellen etter behov. Det er også mulighet å utvide kartløsningen med enkelt visualisering av bygningsmassen av nye bebyggelser i 3d.)

4.2. Friluftsliv

På sikt vil "Kartlagte friluftsområder" (MD) bli grunnlag for verdisetting av friluftslivsområder. Denne kartleggingen er ikke fullstendig i dag og har ikke dekning i Eigersund kommune.

Friluftsliv tema kart (Figur 20) viser temalag for friluftsliv som ble tatt med i verdisetting (). Dette inkluderer statlig sikrede friluftsområder (MD), regionale friluftsområder (FINK) og tur- og friluftsruter (Kartverket).

Figur 20: Friluftsliv tema i strandsonen i Eigersund. For detaljer se [online kart](#).

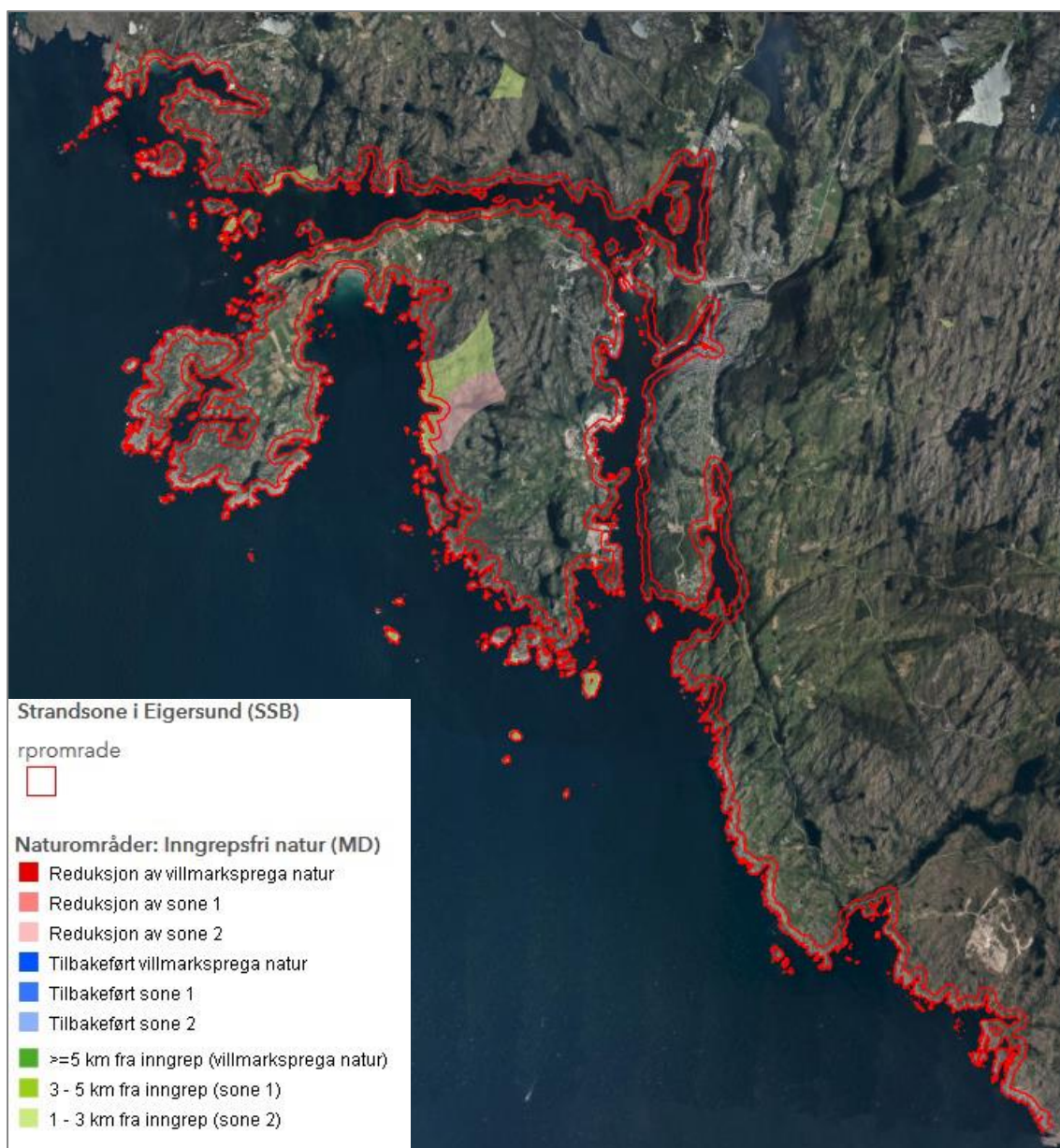
Områder for friluftsliv er vurdert i datagrunnlaget i forhold til bruksintensitet (lokal, regional, nasjonal) som er grunnlaget for verdisetting.

Nærfriluftsområder og lokale friluftsområder som har ofte største verdi i folkehelse-perspektiv fanges ikke opp i denne vurderingen. Disse bør tas i hensyn ved vurdering av tiltak med "registrert verdi".

4.3. Større sammenhengende naturområder

Inngrepsfrie naturområder (INON, MD) er områder i en viss avstand fra definerte tekniske inngrep (Figur 21) (f.eks. kraftlinjer, vei), men tar ikke hensyn til bebyggelsen. De er viktige for naturmangfold, landskap og friluftsliv. Verdiklassifisering av disse områder tar utgangspunkt i avstand fra inngrep:

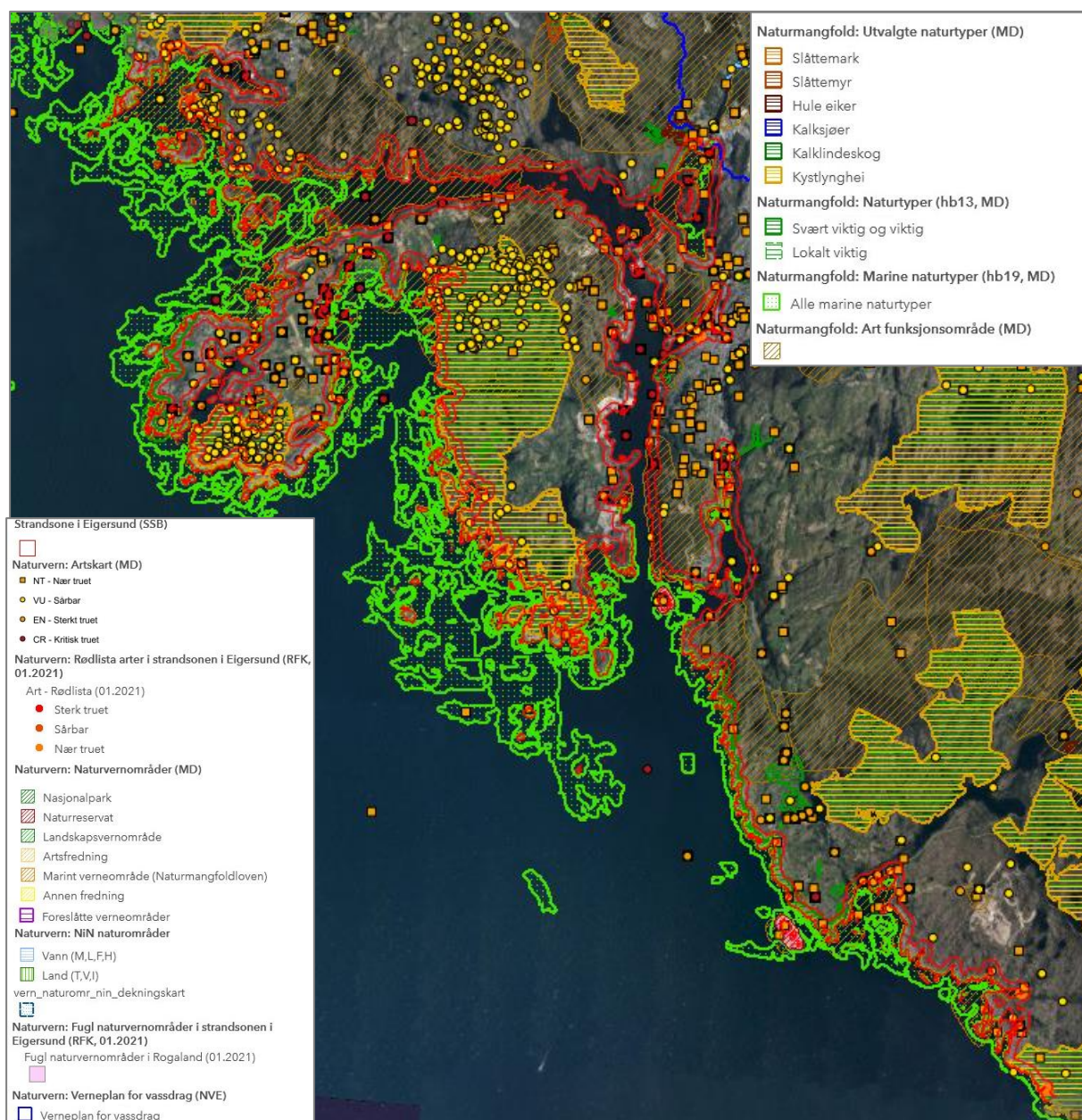
1. Villmarksprega områder: Mer enn 5 km fra inngrep (høy verdi)
2. Inngrepsfri sone 1: 3-5 km fra inngrep (middels verdi)
3. Inngrepsfri sone 2: 1-3 km fra inngrep (registrert verdi)

Figur 21: Større sammenhengende naturområder i strandsonen i Eigersund. For detaljer se [online kart](#).

4.4. Naturmangfold

Naturvern og naturmangfold tema håndteres sammen i analysen. Kartet (Figur 22) viser naturvernområder, utvalgte og verdifulle naturtyper, funksjonsområder for arter, viltområder, verneplan for vassdrag og rødlistearter. (I tillegg ble nasjonale villreinområder benyttet i UTE i Rogaland vurderinger, men temaet er ikke relevant i strandsonen i Eigersund.)

Figur 22: Tema naturmangfold i strandsonen i Eigersund. For detaljer se [online kart](#).

Verneområder (MD) er formelt vernet ved lovvedtak. Forvaltning og utvikling i disse områdene er styrt av vernebestemmelser eller forvaltningsplaner. Alle områder som er vernet etter naturvernloven fikk høy verdi i verdiklassifiseringen.

Prioriterte arter og utvalgte naturtyper er leveområder for prioriterte arter og områder for utvalgte naturtyper. Disse er sentralt for å ta være på natruen og rangeres med høyt verdi. Fra prioriterte arter i Rogaland er fugl verneområder relevant i strandsonen i Eigersund. Fugl verneområder overlapper med verneområder i strandsonen.

Verdivurdering av andre verdifulle naturtyper (DN håndbok 13 og 19) følger klassifiseringen av databasen:

- A-områder: høy verdi
- B-områder: middels verdi
- C-områder: registrert verdi

I strandsonen i Eigersund alle verdifulle naturtyper (DN hb. 13) er samtidig utvalgte viktige naturtyper.

Funksjonsområder for arter (viltområder) er store områder med usikkert avgrensninger. Derfor vurdert disse med registrert verdi. Vurderinger må tas sak for sak.

Vernede vassdrag er vernet mot utbygging. Forvaltning skjer i tråd med verneplanen. Verneområdet for Bjerkreimvassdraget berører strandsonen i Eigersund. Vassdragsbeltet for vernede vassdrag vurdert med høy verdi.

Rødliste arter viser arter som har begrenset levedyktighet i Norge over tid. Arter som er kategorisert som kritisk og sterk truet rangeres med høy verdi, de andre rødliste kategorier fikk middels verdi.

NiN klassifisering av natur vil bli en samlet sytem i Norge over tid. I dag kartlegging er ikke fullstendig og har ikke dekning i strandsonen i Eigersund. (Temalag vises på kartet.)

5. VERDIKLASSIFISERING

Verdiklassifisering er delt opp i fire temagrupper:

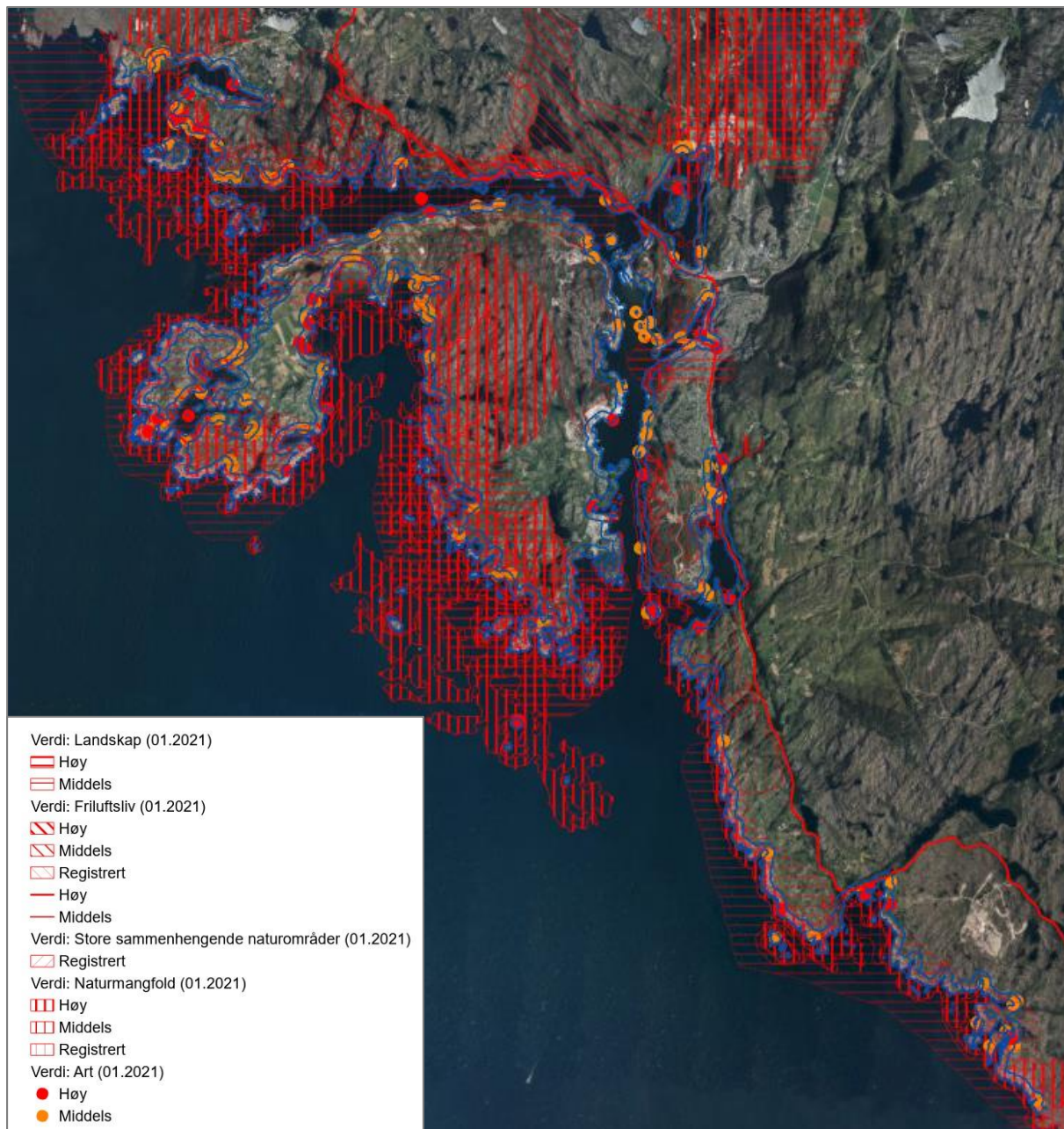
- Landskap
- Friluftsliv
- Store sammenhengende naturområder
- Naturmangfold

Verdisetting følger metodikken beskrevet i UTE i Rogaland (RFK, 2017):

VERDI	TEMA	RANGERING
Nasjonal/høy verdi	Landskap	Landskap av nasjonal verdi Helhetlige kulturlandskap
	Friluftslivsområder	Offentlig sikrede friluftslivsområder Regulerte friluftslivsområder
	Store sammenhengende naturområder (tidl. INON)	Villmarkspregede områder Sammenhengende INON-områder fra fjord til fjell All INON i kommuner med lite rest-INON Øyer med INON
	Naturmangfold	Naturvernområder Utvalgte naturtyper Naturtyper A-områder Vernede vassdrag – elv/bekk og innsjøer Rødlisterarter – kritisk og sterkt truet
Regional/middels verdi	Landskap	Landskap av regional verdi
	Friluftslivsområder	Regionale friluftslivsområder Grønnstruktur i regionale planer Turistforeningen og andres stinett og hytter Andre lokale friluftslivsområder
	Store sammenhengende naturområder (tidl. INON)	Inngrepsfrie områder, sone 1
	Naturmangfold	Naturtyper – B-områder Rødlisterarter, andre kategorier Naturtyper spesielle for Rogaland, C-områder
Lokal/registrert verdi	Landskap	Landskap prioritert av kommunene
	Friluftslivsområder	Andre lokale friluftslivsområder
	Store sammenhengende naturområder (tidl. INON)	Inngrepsfrie områder sone 2
	Naturmangfold	Naturtyper – C-områder Funksjonsområder for alle arter, alle kategorier

Figur 23: Verdivurdering for landskap, friluftsliv, større sammenhengende naturområder og naturmangfold. Kilde: UTE i Rogaland (s.43, RFK, 2017)

De fire temagrupper representert med forskjellige skravur på kartet og verdisetting med ulike linjetykkelser (Figur 24). Slik får man en rask visuell inntrykk om hvor mange og hvilke tema er relevant for et område samt forskjellige verdier. Samtidig detaljert informasjon som er grunnlag til verdivurdering ikke vises i sammensatt kart. For detaljert vurdering av konsekvenser for et evt. tiltak er det viktig å sjekke alle relevante kilder enkeltvis.

Figur 24: Sammensatt verdikart. For detaljer se [online kart](#).

Fylkesplanen gir de følgende anbefalinger for bruk av verdivurdering i saksbehandling og planlegging:

Temaets verdi	Hovedgrep	Følger for tiltak/planforslag
Høy/nasjonal verdi	Vern, unngå inngrep, beholde særpreget	Skal som hovedregel ikke anbefales. Bør søke ny plassering / nytt omfang
Middels/regional verdi	Bærekraftig bruk* mulig Skal tas spesielle hensyn	Skal til vanlig ikke anbefales, må søke avbøtende tiltak og bærekraftige løsninger
Registrert/lokal verdi	Bærekraftig bruk* mulig	Evt. tiltak skal til vanlig avgjøres på kommunalt nivå

** Bærekraftig bruk: bruk som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. Minstekravet for bærekraftig utvikling er at natursystemene ikke settes i fare.*

Figur 25: Bruk av verdivurdering. Kilde: UTE i Rogaland (s.45, RFK, 2017)

I den sammensatte kartløsningen er det mulig å se områder som hører til de enkelte verdiklasser separat. Registreringsgrunnlag er for mange tema upresist på kommune nivå. Lokale viktige landskap- og friluftslivsområder vises ikke i kart. Disse må tas i hensyn i vurderingen av enkelte saker.

NB! Verdikart viser verdivurdering for situasjon 01.2021. Registreringsgrunnlag for de inkluderte tema oppdateres kontinuerlig og metodikken utvikles, utvides. Dette har betydning for verdivurderingene som evt. bør oppdateres.

6. FORSLAG TIL RETNINGSLINJER

Dette avsnittet gir en overordnet drøfting av bruk av retningslinjer, basert på opprinnelig analyse gjort i 2006. Det er mulig å gjøre mer detaljerte analyser med konkrete anbefalinger til spesifikke plansaker og delområder. En slik analyse vil kreve mer inngående kjennskap til den konkrete sak, og er ikke gjort her.

Bakgrunnen for den opprinnelige analysen var å kartlegge eksisterende situasjon med hensyn på ulike fagtemaer angitt i Fylkesdelplan for kystsonen i Rogaland (2002). Denne planen etablerer retningslinjer for forvaltning av kystsonen i 20 av de 24 kystkommunene i Rogaland, utenom Jærkysten, og er fremdeles gjeldende. I planen er det utarbeidet egne retningslinjer for planlegging og forvaltning av 100 metersbeltet. Retningslinjene har tatt utgangspunkt i en tilsvarende bygganalyse som er brukt i dette prosjektet.

Siden forrige analyse ble utført i 2006 har endringer i lovverk, forskrifter og føringer gitt mer tydelige rammer for forvaltning i strandsonen, noe som gir mindre rom for egne betraktninger sammenlignet med tidligere rapport. Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning (2017–2024) gir sammen med de statlige planretningslinjene viktige føringer for arbeidet.

Miljødirektoratets veileder, [Strandsone i arealplanlegging - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no) gir god oversikt over de aktuelle virkemidler en har ved arealplanlegging i strandsonen. Gjennom bruk av arealformål, hensynssoner, planbestemmelser og retningslinjer må kommunen i den enkelte plansak vurdere hvilke virkemidler og kombinasjoner av disse som er best egnet.

Generelt vil følgende prinsipper for behandling av byggesaker i strandsona også være aktuelle i dag:

- * Etablering av bygg som gir "punktering" eller utvidelse inn i utbygde områder bør unngås.
- * I områder som allerede er relativt utbygde, bør plan vurderes, dersom dette kan løse eventuelle konflikter. Dette vil kreve særlig vurdering i forhold til landskap, i og med at reguleringsplan kan utløse større utbyggingsprosjekt.
- * Generell bruk av tillatelse til spredt utbygging bør en være særs forsiktig med. Dette gir mulighet for utbygging uten krav til reguleringsplan, noe som reduserer virkemiddelapparatet til kommunen.

Dette er imidlertid et område for sterk diskusjon, og fylkesdelplanen åpner for bruk av LNF-spredd utbygging i 100 metersbeltet.

For arealer i strandsonen som ikke skal bebygges, er LNFR det mest aktuelle arealformålet utenfor tettbygde strøk, jamfør plan –og bygningsloven § 12-5 nr. 5. Kommunen kan bruke underformål som naturvern, særlige landskapshensyn eller friluftsområder, for å differensiere med hensyn på hvilke verdier som er mest fremtredende på det aktuelle arealet. Landbruk kan differensieres i forhold til viktige områder for jordbruk og skogbruk. Disse verdiene er imidlertid ikke kartlagt i, og vil dermed ikke håndteres av dette prosjektet.